

Siste stopp for pasientjournaler

Legeforeningen støtter i hovedsak et forslag til etablering og organisering av Norsk helsearkiv.

Det er et utvalg nedsatt av Helse- og omsorgsdepartementet som har foreslått at det opprettes en felles nasjonal depotordning for spesialisthelsetjenestens arkiver med navnet Norsk helsearkiv (NHA). Ordningen som skal drives i statlig regi, og gjelde både offentlige og private virksomheter innen spesialisthelsetjenesten, foreslås lagt som en egen enhet under Arkivverket.

Plikt til avlevering

En depotordning innebærer at en eller flere arkivinstitusjoner tar imot arkivmateriale som ikke lenger er i bruk hos dem som har skapt det, og bevarer det for ettertiden. Arkiver fra spesialisthelsetjenesten har tidligere blitt avlevert både til kommunale, fylkeskommunale og statlige depotordninger. Etter statens overtakelse av helseforetakene skal arkivmateriale i den offentlige spesialisthelsetjenesten leveres til Arkivverket. For journaler/arkiv i private virksomheter er det per i dag ikke avleveringsplikt, men pasientjournalforskriften § 14 åpner for en frivillig avlevering eller deponering. Formålet med den foreslåtte depotordningen – og kjernefunksjonen – er å ta vare på eldre, bevaringsverdige pasientarkiver fra spesialisthelsetjenesten og senere eventuelt også primærhelsetjenesten. En av flere forutsetninger for utvalgets forslag er at det innføres elektronisk pasientjournal i alle virksomhetene i spesialisthelsetjenesten i løpet av få år, og at tilveksten av papirjournaler stanser opp. Utvalget foreslår å etablere en plikt for avlevering av journaler for både private og offentlige virksomheter i spesialisthelsetjenesten. Depotordningen i NHA omfatter bare pasientarkivet. For offentlige virksomheter opprettholdes de gjeldende regler om avlevering av saksarkiv til Arkivverket.

Utvalget går ikke inn for bevaring av arkivmateriale fra de privatpraktiserende spesialistene. Dette gir etter Legeforeningens syn inntrykk av at denne delen av spesialisthelsetjenesten driver uviktig og enkel medisin uten verdi for fremtidig forskning. Det er ikke en riktig fremstilling av virkeligheten, mener Legeforeningen.

Sentralt tilrettelagt struktur

Legeforeningen er enig i at avleveringsplikten bør omfatte både private og offentlige virksomheter, men er ikke enig i at virksomhetene alene skal ha kostnadsansvaret. Det vil kreve store økonomiske og personellmessige ressurser å gå igjennom og klargjøre arkivmateriale før avlevering, og dette vil kunne gå ut over virksomhetens

kjernevirksomhet. For å unngå dette mener foreningen at det er nødvendig med en sentralt tilrettelagt struktur som må ha både det praktiske og økonomiske ansvaret for arkivbegrensning og utvelging av materiale. Særlig for private virksomheter vil den økonomiske belastningen kunne bli betydelig, idet muligheten for å hente inn kostnadene på inntektssiden er begrenset. Den lovpålagte plikten må derfor følges opp med økonomiske bevilgninger, og/eller nødvendige endringer i takstsystemet, mener Legeforeningen.

På grunn av omfanget av arkivmateriale har utvalget vurdert og foreslått bevarings- og kassasjonsregler. Når det gjelder papirarkiv foreslår utvalget som generell regel at kun deler av pasientarkivene skal bevares. Dette gjelder de deler som inneholder mest informasjon, dvs. legejournalen og epikrisene. Noen sykehus og journaler anses som forskningsmessig spesielt interessante, og det foreslås derfor at noen positivt angitte journaler arkiveres i sin helhet. Utvalget foreslår andre kassasjonsregler for de elektroniske pasientarkivene ved at alt materiale som er originalt elektronisk ført skal bevares. For skannet materiale foreslås de samme regler som for papirmaterialet.

Tilgjengelighet

I tillegg til virksomhetene vil medisinske forskere være brukere av arkivet. Arkivet skal imidlertid ikke gjøres tilgjengelig for kommersiell bruk. De basale brukertjenestene, dvs. søking i NHAs registre over avlevert materiale samt fremhentning av begrenset mengde materiale for gjenomsyn på lesesal, skal være gratis. Ut over dette foreslås det at NHA bør kunne tilby alle typer brukertjenester på det avleverte materialet som brukerne er villige til å betale for. Prisingen bør være basert på selvkost.

Det er viktig at NHAs brukertjenester organiseres slik at de blir tilgjengelige og ikke så kostbare at de begrenser eller hindrer samfunnsnytting forskning, mener Legeforeningen, som er av den oppfatning at en offentlig virksomhet av denne type som hovedregel ikke må organiseres etter kommersielle prinsipper.

Les mer: www.legeforeningen.no/index.gan?id=106877

Hanne B. Riise-Hanssen

hanne.riise-hanssen@legeforeningen
Forhandlings- og helseerettsavdelingen

Kunngjøring

Endret sjekkliste/operasjonsliste

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefördeling bestemt følgende:

Å endre *någjeldende sjekkliste/operasjonsliste som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning i fødselshjelp og kvinnesykdommer*, og også å endre sjekklisten som trer i kraft fra 1.1. 2007. Begge de reviderte skjemaene kan tas i bruk umiddelbart. Sjekklisten/operasjonslisten er sendt ut til alle godkjente utdanningsinstitusjoner i fødselshjelp og kvinnesykdommer og lagt ut på Legeforeningens nettsider.

Å endre *sjekkliste/operasjonsliste som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning i øre-nese-halssykdommer*. Den endrede sjekklisten trer i kraft fra 1.1. 2009. Sjekklisten/operasjonslisten er sendt ut til alle godkjente utdanningsinstitusjoner i øre-nese-halssykdommer og lagt ut på Legeforeningens nettsider.

Endret sjekkliste

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefördeling bestemt følgende:

Å endre *sjekklisten som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning i nyresykdommer*. Det endrede skjemaet kan tas i bruk umiddelbart.

Sjekklisten er sendt ut til alle godkjente utdanningsinstitusjoner i nyresykdommer og lagt ut på Legeforeningens nettsider.

Å endre *sjekklisten som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning i klinisk nevrofysiologi*. Det endrede skjemaet kan tas i bruk umiddelbart.

Sjekklisten er sendt ut til alle godkjente utdanningsinstitusjoner i klinisk nevrofysiologi og lagt ut på Legeforeningens nettsider.

Endret attestasjonsskjema i spesialiteten patologi

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefördeling bestemt å endre attestasjonsskjemaet som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning i patologi. Det endrede skjemaet kan tas i bruk umiddelbart.

Attestasjonsskjemaet er sendt ut til alle godkjente utdanningsinstitusjoner i patologi og lagt ut på Legeforeningens nettsider.

Sjekklisten og attestasjonsskjemaet kan også fås ved henvendelse til Legeforeningens sekretariat v/E. Smith, tlf. 23 10 91 24.